

Geopark on rajattu alue, jossa on geologista merkittävyyttä, maisemallisia erikoisuuksia tai historiallisia nähtävyyksiä. Geoparkit toimivat UNESCO:n suojeluksessa. www.saimaageopark.fi.

PUUMALAN GEOKOhteet

1. Haukkovuoren jyrkänteet
2. Rakokivet ja luolasto
3. Lietveden maisemat
4. Pistohiekan rantamuodostumat
5. Loketon onkalo
6. Rokansaari
7. Sahanlahden lohkaemaasto ja Tupavuoren luola
8. Puumalansalmi
9. Norppapolku
10. Syrjäsalmen kalliomaalaukset
11. Kukonharjun kanava
12. Suurisuo
13. Liehtalanniemen rantakalliot ja luontopolku
14. Tollonvuoren kalliioalue

PUUMALAN KULTTUURIKOhteet

15. S/S Wenno
16. Salpalinjan teräsbetonikorso
17. Puumalan puukirkko

KATSO LISÄTIETOJA KÄÄNTÖPUOLELTA!

LUONTOKOhteet, HIIDENKIRNUT JA LUOLAT

25. Lintusalon Telkonniemen hiidenkirnu, opasteet Repolan- ja Sailahdentien risteuksesta ja Miekkanientieltä
26. Liittokivi, Liittokivenselkä 61.351232°, 27.856124°
27. Kristuksenhauta, ei viitoitettu, 61.431874°, 28.286982°
28. Säkkinmäki, näköalapaikka ja laavu, Lintusalontie 930
29. Kummakivi, viitoitus Kummakiventieltä, Ruokolahti
- 29B Lieviskänkoski, kunnostettu koskiuoma kävelysiltoineen, Lieviskantie

HIEKKARANTOJA JA RETKISATAMIA

4. Pistohiekka, Lietvedentie 1652
6. Rokansaari, laiturialue, 61.480812°, 28.050798°
38. Rokansalo, Rokansalontie 1976
39. Yksköytinen, 61.524693°, 27.970608°
40. Laajahiekka, Niittusaarenselkä, 61.377461°, 28.092820°
41. Ruuhonsaari, Taka-Ruuho, 61.355478°, 28.113825°
42. Suuri-Metiäinen, 61.505179°, 28.144599°
43. Kotkatsaari, Laamanientie 31, polkua rantaan
44. Haapasaari, 61.376660°, 27.930459°
45. Kylmäsaari, 61.623987°, 28.252245°
46. Hiekkaniemi, 61.523633°, 28.521910°
47. Kukonharju, Kivikkojärventie 11 viitoitus

Uimaranta
Retkisatama

MUUT REITIT

Lisätiedot ja kartat www.visitpuumala.fi

13. Liehtalanniemen luontopolku 1,5 km, Ylösaarentie 205
18. Puumalan saaristoreitti 60 km
- 18.b Saimaan saaristoreitti 154 km
- 18.c Sillat ja lossit -reitti 86 km
19. Kukkeistenpolku 10 km. Kuntorata 6 km, kuntoportaat. Lähtö Kenttätie 5 ja Takakuja 6.
20. Hiisipolku 1,7 km, Keskustie 24
21. Koskenselän luontopolku 3 km, Koskenseläntie 97
22. Elsa Heporaudan polku 22 km pääosin hiekkatietä, Lietvedentie 770
23. Metso-hyvinvointipolku 1,5 km lähtö Ravintola Niinipuun pihasta, Ylösaarentie 35
24. Nestorinrannan luontopolut 1–2,6 km lähtö Nestorinrannan pihasta tai rannasta, Lintusalontie 1661 A

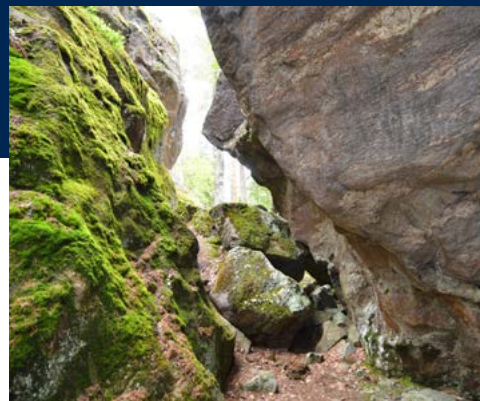
KALLIOMAALAUKSET

10. Syrjäsalmi, ks. geokohteet
30. Kuutinvuori, Miettulanlahti 61.562190°, 28.117692°
31. Kaitajärvi 61.606342°, 28.152338°
32. Sourunniemi, melko helposti saavutettava. Ajo-ohje: Sourunniementie 95, oik. metsäautotietä kääntöpaikalle n. 600 m, polku alas rantaan kalliion-viertä 330 m.
33. Maksasaarenselkä, 61.525759°, 28.493806°
34. Vetotaipale, Muikunselkä 61.538909°, 28.630527°
35. Ekelinniemi, Katosselkä, Ekelinniemi 61.522830°, 28.625421°
36. Vuorilampi, Pimiälampi 61.4909240°, 28.685382°
37. Ahotaipale, Luukkola yksityisalue

koordinaatit ETRS89 maantieteelliset (~WGS84)

VISIT PUUMALA

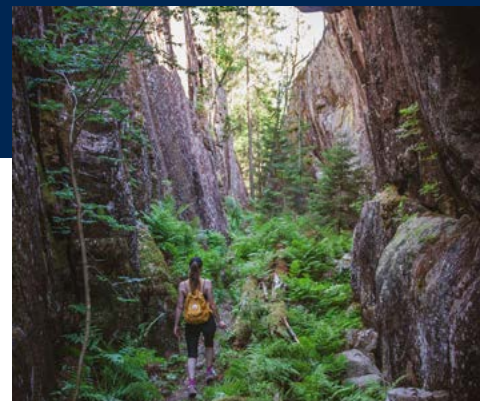
SAIMAA GEOPARK, K-M. REMES

JONNE VAAHTERA

VISIT PUUMALA

TOMMI OLLIKAINEN
MATTI VAINIKKA

1. **HAUKKOVUOREN JYRKÄNTEET**, 81 m Saimaan pinnasta. Mannerjäätikön syventämä ja rikkonaisesta kallioaineksesta puhdistama ”vesistölaakso”. Vaikeasti saavutettava kävelen, helpommin saavutettava meloen mm. Pienniemen Taiga-tilalta tai Pistohiekalta lähtien. Haukkovuori, koordinaatit 61.524270°, 27.906931°. www.guidetiina.fi

2. **RAKOKIVET JA LUOLASTO** Suurten graniittisiirtolohkareiden lohkoista muodostunut rypäs, jossa on luolamaisia käytäviä ja onkaloita. Muodostui mäen kupeeseen jäätikön mukana noin 11 500 vuotta sitten. Helposti saavutettava. Kt 62, Saarijärventie, 2 km päässä oikealle viitoituksen mukaan. P-alue Välikankaanmäen juurella.

3. **LIETVEDEN MAISEMATIE**, 5 km pitkä reitti, joka kuuluu maan kauneimpiin. Puumalan saaristoreitti (60 km) tunnetaan näistä pyöräilymaisemista! Pengertie kulkee Saimaan kalliosaarten ja vesistön muodostaman labyrintin halki. Maisematien varrella Lietveden silta, kesäkioski ja näköalatasanne, Lietvedentie 2020. Helposti saavutettava. Kt 62, Lietvedentie. visitpuumala.fi

4. **PISTOHIEKAN RANTAMUODOSTUMAT**, 700 m pitkä, 3-4 m korkea hiekkarantatörmä. Nauti pitkästä ranta-alueesta, jolla voi kahlata matalaa hiekkapohjaa 40-100 m. Rantapengerten vierellä ja polkujen varrella tasaista männikkömaastoa, välissä rantakallioita sekä upeita näkymiä Saimaalle. Helposti saavutettava. Pistohiekan rannan pysäköintipaikka, Pistohiekan raitti 31.

5. **LOKETON ONKALO**, kahden pystysuoran kallioseinämän välinen 10-13 m syvä ja 70 m pitkä rotko, jonka suojassa paikkakuntalaiset ovat piilotelleet sota-aikoina. 1,5 km pitkä polku kulkee salaperäisen ja tunnelmallisen Loketon onkalon kautta, ja ylhäällä kallion päällä on evästelypaikka. Vaikeakulkuinen. P-alue Honkajoentie 510.

6. **ROKANSAARI**, virkistysalueella saaren pohjoispäässä upeita hiekkarantoja ja harjumaastoa. Laiturialue, nuotiopaikka, puucee, vuokramökkejä ja -sauna, kesäkahvila. Saarelle pääsee veneillen, venetaksilla, meloen tai risteillen. Lähin venesatama mantereella Lietniementie 1. Rokansaaren laiturialue, Syväkaarteenniemi, 61.480812°, 28.050798°. Suosittelemme liikku- maan vain virkistysalueella.

SAHANLAHTI RESORT

VISIT PUUMALA

MATTI VAINIKKA

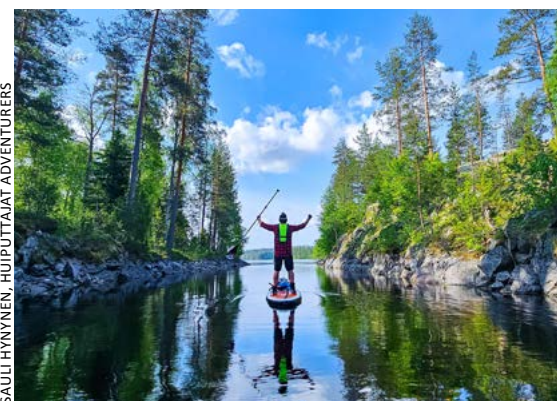

Oma
kartta

MATTI VAINIKKA

MATTI VAINIKKA
SAULI HYNINEN, HUIPUTTAAT ADVENTURERS

7. **SAHANLAHDEN LOHKAREMAASTO JA TUPAVUOREN LUOLA** Miettulan saha Sahanlahdessa oli 1900-luvun alkupuolella iso työllistäjä. Sahankoskessa on vieläkin nähtävissä uittoränni, ja luonto on rehevän kaunist. Alueella on paljon isoja lohkaraita, joiden luolamaisissa koloissa lapset ovat leikkineet ja seikkailleet. Vanhassa päärakennuksessa toimii nykyään ravintola ja alueella on erilaisia matkailupalveluja ja vierassatama. www.sahanlahtiresort.fi. Helposti saavutettava. Lietvedentie 830.

TUPAVUOREN 12 m pitkään luolaan pääsee kapean halkeaman kautta. Luolan peräosassa on salimainen tila, johon tulee valoa yläosan aukosta. Luola on käytetty sota-aikoina piilopaikkana. Kävele P-alueelta tulosuuntaan n. 100 m ja seuraa tienvarresta ylämäkeen lähtevää polkua. Tarvitset taskulampun ja tukevat jalkineet luolassa kulkua varten. Vaikeakulkuinen. P-alue Tupavuorentie 80.

8. **PUUMALANSALMI**, Saimaan Gibraltar, yksi Saimaan vesiliikenteen pääväylistä. Puumalan salmen silta on Suomen 4. pisin maantiesilta: 781 m pitkä, 29 m Saimaasta, maisemahissi ja näköalakahvila. Sillalta voit seurata vesiliikennettä ja tukinuittoa. Hämärällä hissitorniin heijastetaan sään mukaan sävyjä vaihtava Saimaanmajakka-valoteos. Helposti saavutettava. Satamatie 2.

9. **NORPPAPOLKU** muodostuu kolmesta reitistä (yhteensä 13 km) saimaannorpan kotisaaristossa. Polulla hiekkapoukamia, kallioita, sekametsää ja kangasmaastoa. Upea Norppalaavu, vesipiste, puucee, taidepolku ja metsätarinapolku lapsille. P-alue Kaivanto, Luukkolan- tie 227. P-alue myös Luukkolantie 41. Helposti saavutettava.

10. **SYRJÄSALMEN KALLIOMAALAUKSET** on tehty 6 000-3 600 vuotta sitten ja niissä esiintyy hirviä ja ihmisiä. Polku on n. 300 m pitkä. Saavutettavuus kohtalainen. Kt 62 suunnasta tullessa pieni P-alue ennen Syrjäsalmen siltaa, polku sillan jälkeen vasemmalle. Viljakansaarentie 640.

11. **KUKONHARJUN KANAVA** on osin pengerretty, osin kallioon louhittu 800 m pitkä kulku- väylä kauniissa maastossa. Alueella tulipaikka. Kanava on osa ns. Suvorovin kanavaketjua. Paikalle pääsee parhaiten veneellä tai risteillen. Kivikkojärventie 11 viitoitus.

TUULA VAINIKKA

Oma
esite

TIINA KATTILAMÄKI ELLARE OY

16. Salpalinjan
teräsbetonikorsu

JOANNA AHOLA

VISIT PUUMALA

15. **S/S WENNO**, rak. 1907 Miettulan sahan (nyk. Sahanlahti) puutavarankuljetuksiin. Saimaan tervahöyrylaivaston ainoita säilyneitä rautarunkoisia höyrylaivoja. Teemariesteilyjä. Puumalan satama. Satamatie 2. www.puumalanveneseura.fi, visitpuumala.fi

16. **SALPALINJAN TERÄSBETONIKORSU**, majoituskorsu, rak. 1941. Avoinna heinäkuussa, vapaa pääsy, Pappilantie 2.

17. **PUUMALAN PUUKIRKKO**, rak. 1832. Akustiikaltaan loistavaan, hirsirunkoiseen kirkkoon mahtuu lähes tuhat ihmistä. Tiekirkko, Kirkkotie 1. www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

VISIT PUUMALA

12. **SUURISUO**, 100 ha. Keidassuo, jossa on allikoita ja kallioisia metsäsaarekkeita. Helposti saavutettava. Ei viitoitettu. Luukkola, 61.433614°, 28.224465°.

13. **LIEHTALANNIEMEN RANTAKALLIOT JA LUONTOPOLKU** Rantakallioissa on nähtävissä jääkauden jälkiä. Alueella on Liehtalanniemen pientilamuseo eläimineen ja kesäopas. Venelaituri, puucee, nuotiopaikka, yöpymismaksu. 1,5 km pitkä luontopolku, opastetaulut, rehevä saaristoluonto. Helposti saavutettava. P-alueelta tilalle 350 m, Ylössaarentie 205.

14. **TOLLONVUOREN KALLIO-ALUE**, n. 100 ha, eteläjäyrkäne on geopark-kohde. Ei viitoitettu, vaikeakulkuinen, 61.423223°, 27.764308°.

Muistathan jokaisenoikeuksien ohella myös retkeilijän velvollisuudet!

• Hätänumero 112

Puumalan matkailuinfo 050 562 0706
Puumalan satamainfo 0400 929 365

visit@puumala.fi

29b **LIEVISKÄNKOSKI**, kunnostettu koski- uoma kävelysiltoineen. Paikalla vesisaha v. 1776-1800-luvun loppuun ja myllytoimintaa aina 1900-luvun loppupuolelle saakka.

visitpuumala.fi

